

Извештај Директора Фондације “РНИДС”
о раду Канцеларије за I квартал 2013.
године

Садржај

Увод.....	1
Сектор ИКТ услуга.....	4
Расположивост сервиса.....	4
Регистрација домена.....	5
Помоћ овлашћеним регистрима.....	6
Дата центри.....	7
Службена путовања и присуство конференцијама.....	7
Послови у канцеларији.....	8
Разно.....	8
Сектор за опште и правне послове.....	9
Општи правни послови.....	9
Послови обављени за потребе УО и Конференције суоснивача.....	10
4ПИ.....	10
Сарадња са другим организацијама.....	11
Општи послови.....	12
Набавке.....	12
Службена путовања.....	12
Конференције и састанци.....	12
Предрачуни и рачуни.....	12
Протоколи за исплату.....	13
Електронска база података.....	13
Остали општи административни послови.....	13
Сектор за развој пословања.....	14
Развој пословања.....	14
ПР и маркетинг активности.....	18
Сектор финансија.....	21
Активности сектора.....	21
Јануар.....	21
Фебруар.....	21
Март.....	22
Финансијски извештаји.....	23
Биланс успеха.....	23

Извештај Директора Фондације „РНИДС“ о раду Канцеларије за I квартал 2013. године

Биланс стања	25
Реализација финансијског плана	27
Преглед финансијских средстава	31
Купци	32

Увод

У документу који следи дат је преглед пословања Канцеларије Фондације „РНИДС“ за први квартал 2013. године. Структура документа прати поједине секторе у оквиру Канцеларије, а у уводном делу се даје само извод из најинтересантијих аспеката пословања.

Током првог квартала 2013. године прихваћено је 479 аванса за домене и електронски послато 479 аванских рачуна и 15 рачуна из категорије обнове чланства постојећих чланова Конференције суоснивача. Крајем првог квартала забележен је и пријем два нова члана Конференције суоснивача. Све уплате су укупно износиле 31.699.060,00 динара и регистроване су као пословни прилив.

Остварена реализација по основу регистрације и обнове назива интернет домена у првом кварталу износи 25.456.450,00 динара и представља повећање од 11% у односу на исти период у 2012. години и 26% у односу на 2011. годину.

Почетком месеца фебруара десио се DDOS напад на инфраструктуру РНИДС. Сви сервиси унутар мреже РНИДС су били потпуно оперативни док је у тренутку најачег напада, када је број упита достигао и број од 400.000 у секунди, повремено долазио до загушења firewall уређаја и успорења на приступној мрежи. Напад је ублажен реконфигурацијом мрежних уређаја на улазу у инфраструктуру РНИДС, тако да су његови ефекти неутралисани, иако је сам напад трајао више од недељу дана.

У Лисабону су, од 13. до 15. марта одржана два CENTR скупа, састанак радне групе за административна питања (Administrative WG) и Генерална скупштина CENTR (CENTR 49 General Assembly) на којима је учествовао Жарко Кецић, извршни директор за ИКТ. Другог дана Генералне скупштине, РНИДС је био представљен у званичној презентацији у којој су приказане околности и начин реализације неовлашћене промене ДНС записа за 93 .rs домена. Презентација је изазвала неочекивано интересовање присутних, нарочито оних учесника који су у својим регистрима задужени за безбедност система, и изражена је жеља да презентација буде поновљена на једном од наредних састанака радне групе за безбедност (Security WG).

Након што су донети нови Општи услови о регистрацији и Општи услови о раду овлашћених регистара назива националних интернет домена, припремљени су изведени акти, и то нови Уговор о обављању послова регистрације назива националних интернет домена, као и правилник који уређује начин креирања назива националних интернет домена. Оба акта је без битних измена усвојио Управни одбор.

У овом периоду одржано је девет седница Управног одбора уз присуство в.д. директора и правног заступника Фондације, за те потребе обављани су следећи редовни послови:

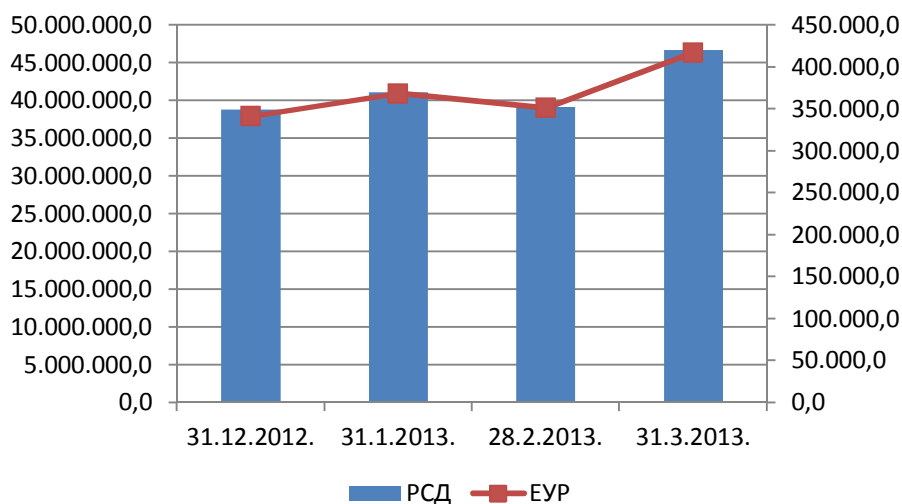
- Припрема и редакција предлога аката и других материјала пре седнице;
- Присуство на седницама и учествовање у раду;
- Састављање записника по одржаним седницама и редакција донетих аката;

Први рођендан ћириличног .СРБ домена је обележен 29. јануара у Аеро клубу, у Београду, окупљањем представника суоснивача, Управног одбора, овлашћених регистара, канцеларије, сталних сарадника и осталих интерних јавности РНИДС-а. Том приликом је Војислав Родић, као

председник Конференције суоснивача и домаћин скупа, у полусатном излагању присутне подсетио на све битније активности које је РНИДС реализовао током 2012. године.

На овогодишњем WebTop50 избору, 30. јануара, у свечаној сали Скупштине града Београда, рачунарски часопис "PC Press" је РНИДС-у доделио Специјално признање. Избор педесет најбољих домаћих веб сајтова је традиционална акција коју "PC Press" организује још од 1997. године, а овогодишње Специјално признање РНИДС је заслужио за успешно трогодишње спровођење конкурса за 4ПИ.

Кретање новчаних средстава (без хартија од вредности) како у динарима тако и у еврима на месечном нивоу у току првог квартала 2013. године је дато на графикону који следи.

*

*

*

На седници Управног одбора од 18.1.2013. године продужен је ангажман в.д. директора до почетка јуна месеца 2013. године.

Започета је имплементација новог финансијског плана, тј. Финансијског плана за 2013. годину, са пратећом евиденцијом кроз нови шифрарник у Протоку новца. Такође, у посматраном периоду извршен је целокупан спектар активности који се односи на израду, усвајање и предају годишњих финансијских извештаја за 2012. годину.

В.Д. директора је у периоду 18-19.2.2013. године присуствовао конференцији „Domain Pulse 2013“ у Давосу у Швајцарској о чему је 22.2.2013. године поднет и Извештај УО.

Такође, у посматраном периоду целокупна Канцеларија се ангажовала на организацији изборне Конференције суоснивача која је одржана 23.2.2013. године. Након тога је у сарадњи са новопостављеним УО на квалитетној основи омогућила што бржу и ефикаснију транзицију на новој етапи рада УО.

У организацији РНИДС-а у Београду је 14. и 15. фебруара одржан 3. CENTR радни састанак посвећен сигурности (3rd CENTR security workshop). Основна тема састанка био је стандард ИСО 27001, кораци и аспекти примене у европским регистрима националних интернет домена.

Дводневној радионици је присуствовало 26 учесника из 17 европских земаља. Радни састанци су одржани у Хотелу „Москва“ у Београду.

Радионицу су водили Bert Ten Brinke, директор за сигурност СИДН (Национални регистар Холадније) и Kolette Visser, координатор сигурносних пројеката СИДН. Радионица је била подељена у неколико целина: основе ИСО 27001 стандарда; најважнији делови стандарда и њихова примена у националним регистрима; општи и посебни документи потребни за успешну имплементацију стандарда; припреме и процес сертификације; практичне вежбе (кроз квизове и игре у којима су учествовали сви учесници); практични примери из СИДН-а.

Након завршетка састанка, сви учесници су нагласили да је организација скупа била одлична, да су задовољни током и садржајем састанка и да би поново дошли у Београд на неки сличан скуп.

Сектор ИКТ услуга

Расположивост сервиса

Сама номинална расположивост појединих сервиса је приказана на следећој табели.

Назив сервиса	Трајање прекида	Расположивост
ДНС сервис	Без прекида	100%
Регистрација домена	Без прекида	100%
Продужење регистрације домена	Без прекида	100%
Генерисање зонских фајлова и копирање на ДНС	Без прекида	100%
Брисање истеклих домена	Без прекида	100%
Трансфери домена	Без прекида	100%
Промена регистранта домена	Без прекида	100%
Обавештавање корисника о истицању домена	Без прекида	100%
WHOIS сервис	Без прекида	100%
Евиденција уплата	Без прекида	100%
Генерисање рачуна	Без прекида	100%

Међутим, што се горе наведене табеле тиче потребна су извесна појашњења, имајући у виду дешавања током фебруара месеца 2013. године.

Од недеље 3. фебруара око 23h до суботе 9. фебруара 2013. године примарни ДНС сервери РНИДС-а добијали су енормно велики број ДНС упита. Уобичајени број упита по серверу је максимално 120 упита у секунди током дана и 35 упита у секунди у току ноћи. У време ДДоС напада овај број је стално био између 120 и 160 хиљада упита у секунди, да би у време најинтензивнијег напада између 16h у уторак 5. фебруара и 6h у среду 6. фебруара број упита износио преко 400.000 упита у секунди.

Кључни сервиси РНИДС-а су све време напада били потпуно функционални, али су firewall уређаји трпели велико оптерећење процесора и меморије. И поред тога, РНИДС је без већих проблема пружао услуге корисницима сервиса (неки корисници су 5. фебруара пријавили спорији одзив сервера, али не и прекид у пружању услуга). Озбиљнији проблеми су се јавили када је напад интензивирао, 5. фебруара око 16:30h, када је комуникација са серверима РНИДС-а била видљиво успорена јер су ресурси firewall уређаја (процесор и меморија) достигли своје лимите. Прегледом лог фајлова примећено је да је у периоду од 16:27h до 22:19h било приметно мање трансакција везаних за регистрацију домена, али је и у том периоду постојала нека активност.

Након реконфигурације мрежне опреме, око 22:15h успостављена је нормална комуникација са свим сервисима РНИДС-а.

ДНС сервис није ни у једном тренутку био у прекиду јер осим примарних сервера РНИДС има преко 70 секундарних сервера који су несметано радили све време напада. Такође, зонски фајлови били су успешно дистрибуирани сво време ДДоС напада.

Резимирајући све горе наведено и ако се цео овај период узме као период када сервиси нису били доступни онда је доступност сервиса у првом кварталу била као што је приказано на следећој сводној табели:

Назив сервиса	Трајање прекида	Расположивост
ДНС сервис	Без прекида	100%
Регистрација домена	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Продужење регистрације домена	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Генерисање зонских фајлова и копирање на ДНС	Без прекида	100%
Брисање истеклих домена	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Трансфери домена	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Промена регистранта домена	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Обавештавање корисника о истицању домена	Без прекида	100%
WHOIS сервис	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Евиденција уплата	5.2.2013. 16:27 – 22:19	99,997%
Генерисање рачуна	Без прекида	100%

Регистрација домена

Током првог квартала 2013. године прихваћено је 479 аванса за домене и електронски послато 479 аванских рачуна и 15 рачуна из категорије обнове чланства постојећих чланова Конференције суоснивача. Крајем првог квартала забележен је и пријем два нова члана Конференције суоснивача. Све уплате су укупно износиле 31.699.060,00 динара и регистроване су као пословни прилив.

I квартал 2013. године										
	јануар				фебруар				март	
	цена	обнова	нови	износ	обнова	нови	износ	обнова	нови	износ
co.rs.	450	798	206	451.800	1.862	221	937.350	1.928	250	980.100
edu.rs.	450	65	29	42.300	112	25	61.650	153	42	87.750
in.rs.	250	140	77	54.250	253	99	88.000	221	72	73.250
org.rs.	450	152	39	85.950	246	41	129.150	276	48	145.800
rs.	1.350	2.841	1.304	5.595.750	4.681	1.313	8.091.900	4.372	1.470	7.886.700
укупно .rs		3.996	1.655	6.230.050	7.154	1.699	9.308.050	6.950	1.882	9.173.600
срб.	500	669	18	343.500	283	36	159.500	214	31	122.500
обр.срб	250	6	0	1.500	14	1	3.750	2	1	750
орг.срб	250	47	1	12.000	9	0	2.250	22	1	5.750
од.срб	250	23	0	5.750	4	1	1.250	6	0	1.500
пр.срб	250	193	1	48.500	77	12	22.250	54	2	14.000
укупно .срб		938	20	411.250	387	50	189.000	298	35	144.500
укупно 2013.				6.641.300			9.497.050			9.318.100
укупно 2012.				5.069.585			8.620.245			9.303.276
укупно 2011.				3.801.650			7.287.200			9.106.800
укупно 2010.				2.688.550			5.520.400			8.521.850
укупно 2009.				2.541.400			6.823.600			11.341.800

У категорији доменских трансакција, током првог квартала, обрађено је 262 захтева за промену регистранта, од чега је 10 одбијено због неисправности достављене документације.; Од укупног броја трансфера назива интернет домена из надлежности једног овлашћеног регистра у надлежност другог интервенција РНИДС-а била је неопходна у 168 случајева. Обрађено је 49 захтева за измену грешке у називу регистранта назива интернет домена, од чега су 4 одбијена због неисправности достављене документације. У 32 наврата затражено је сторнирање трансакције регистрације одређеног назива интернет домена због грешке учињене приликом регистрације. Манипулације бренд пакетима назива интернет домена су биле ретке, те је забележено 13 захтева за промену регистранта бренд пакета назива интернет домена, као и 6 трансфера бренд пакета назива интернет домена из надлежности једног овлашћеног регистра у надлежност другог.

Остварена реализација по основу регистрације и обнове назива интернет домена у првом кварталу износи 25.456.450,00 динара и представља повећање од 11% у односу на исти период у 2012. години и 26% у односу на 2011. годину.

Током првог квартала спроведена је опсежна упоредна анализа цена назива интернет домена у региону централне и источне Европе, а добијени резултати су сумирани и предочени Управном одбору Фондације.

У току квартала добијен је предиктивни економетријски модел развијен у сарањи ЦЕНТР-а и др. Метјуа Зука. Утврђено је да модел ни методолошки ни квалитативно не одговара динамици нити једне категорије броја назива интернет домена, па је започет развој сопственог вишекритеријумског предиктивног модела. Планирано је да нови модел буде предочен светској интернет заједници као конкурентни модел горепоменим моделу.

Помоћ овлашћеним регистрима

У првом кварталу 2013. године великој већини овлашћених регистара је истицала важност како РсРег клијентских сертификата тако и централног са сертификата. Свим регистрима је пружена помоћ приликом овог процеса замене и тим поводом није било никаквих већих проблема. Пар мањих проблема који су решени су се јавили код регистара BeotelNet, Madnet, BVcom и код још неких, као и код УЗЗПРО, али су проблеми били на нивоу радних станица и отклоњени су од стране самих овлашћених регистара уз асистенцију ИКТ РНИДС.

БГСветионик је имао проблем на страни клијента са захтевом за сертификатом. Проблем се огледао у томе што њихов претраживач Веба није тражио креденцијале за логовање па нису могли да приступе СА серверу. Проблем је решен реконфигурацијом претраживача и издат је сертификат по њиховом захтеву.

Обављен је састанак са потенцијалним новим овлашћеним регистром (хостинг90), на којем им је предочено шта је потребно од техничких захтева да буде испуњено да би могли да постану овлашћени регистар.

Дата центри

1.1.2013. по плану су ажурирани сви сервери са новим корекцијама и преправкама како од Microsoft тако и сервери отвореног кода, а и апликације које припадају софтверу за виртуализацију. Овај процес се врши почетком сваке календарске године (осим за закрпе за оперативне системе које су проглашене критичним од стране Microsoft-а, које се примењују у што краћем року) и то у периоду када нема оптерећења на серверима због нерадних дана.

Почетком месеца фебруара десио се DDOS напад на инфраструктуру РНИДС. Сви сервиси унутар мреже РНИДС су били потпуно оперативни и без икаквих прекида док је у тренутку најачег напада, када је број упита достигао и број од 400.000 у секунди, повремено долазио до загушења firewall уређаја и успорења на приступној мрежи. Напад је ублажен реконфигурацијом мрежних уређаја на улазу у инфраструктуру РНИДС, тако да су његови ефекти неутралисани, иако је сам напад трајао више од недељу дана.

У овом кварталу додата су три сервера у инфраструктуру РНИДС. Један сервер је планиран да замени јавни WHOIS (јер се на том серверу налази стара интернет презентација која се не користи више) а друга два сервера су за потребе тестирања. Нови WHOIS сервер је у процесу тестирања и наредних дана ће бити пуштен у рад уместо старог сервера.

Поред тога редовно су прављене резервне копије и крајем сваке недеље додатно снимане на траку као што је уобичајена пракса.

Службена путовања и присуство конференцијама

У Лисабону су, од 13. до 15. марта одржана два CENTR скупа, састанак радне групе за административна питања (Administrative WG) и Генерална скупштина CENTR (CENTR 49 General Assembly) на којима је учествовао Жарко Кеџић, извршни директор за ИКТ.

Састанак радне групе за административна питања био је посвећен тачности података о регистрантима и начинима на који регистри врше проверу тачности и евентуалним санкцијама у случајевима када се са сигурношћу може тврдити да су подаци нетачни. Представник РНИДС-а је активно учествовао у раду састанка и детаљно изложио активности које РНИДС спроводи по овм питању.

Другог дана Генералне скупштине, РНИДС је био представљен у званичној презентацији у којој су приказане околности и начин реализације неовлашћене промене ДНС записа за 93 .rs домена.

Презентација је изазвала неочекивано интересовање присутних, нарочито оних учесника који су у својим регистрима задужени за безбедност система, и изражена је жеља да презентација буде поновљена на једном од наредних састанака радне групе за безбедност (Security WG).

Послови у канцеларији

У канцеларији је осим редовних послова на резервним копијама и одржавању обављена и ванредна промена дискова на серверу. До промене је морало да дође услед отказивања једног од дискова у серверу у канцеларији (дискови су везани у RAID 1). Та прилика је искоришћена да се поменути сервер и прошири са два нова већа диска такође у RAID 1 вези због редувантности података.

Промена је извршена у нерадним данима тако да ни у једном тренутку није долазило до прекида рада у канцеларији, јер се на поменутом серверу налази база података која опслужује неке од апликација на којима раде запослени у канцеларији.

У просторијама канцеларије РНИДС је рађено стандардно одржавање опреме и софтвера. Прављене су резервне копије како сервера у просторијама РНИДС тако и радних станица, а посебно и специфичних сервиса у оквиру датог сервера. Преконтролисани су и мобилни дискови у просторијама канцеларије и њихов садржај је снимљен на додатне локације а сами дискови су искоришћени један за прављење резервних копија сервера а други је спремљен за евентуални пренос података на друге локације.

Разно

Сајт је ажуриран редовно (у областима докумената управног одбора и одлука управног одбора најчешће, али и у деловима везаним за овлашћене суосниваче где су неки брисани а неки додавани или су им мењани подаци). Форум Конференције суоснивача на адреси konferencija.rnids.rs је редовно праћен, и направљена је редовна копија базе и целог форума.

Током месеца фебруара одржан је скуп у организацији РНИДС и ЦЕНТР чија је тема била припрема за увођење стандарда по правилницима ISO 27001 из области безбедности. Скуп је протекао по оцени учесника веома успешно. Сама радионица је била веома корисна као први корак на путу на сертификацији ISO 27001.

Обављени су и припремни послови за тестирање нове презентације. Нова презентација је активна на тест серверима и видљива је у потпуности.

Сектор за опште и правне послове

Општи правни послови

На почетку првог квартала, као редовна активност, била је израда месечног, кварталног и годишњег извештаја. Након тога извршено је оцењивање запослених у сектору, као и утврђивање резултата међусобног оцењивања запослених.

Након што су донети нови Општи услови о регистрацији и Општи услови о раду овлашћених регистара назива националних интернет домена, припремљени су изведени акти, и то нови Уговор о обављању послова регистрације назива националних интернет домена, као и правилник који уређује начин креирања назива националних интернет домена. Оба акта је без битних измена усвојио Управни одбор.

У јануару, сектор је учествовао у раду комисија за попис имовине и обавеза РНИДС-а. Након што је Управни одбор затворио конкурс за избор директора, Канцеларија је обавестила о томе кандидате који су испунили услове конкурса.

Почетком јануара потпуно се прешло на вођење електронског деловодника пословне документације РНИДС-а, а у који је током нерадних дана унесена сва документација која је претходних година била заведена у деловодник у папиру.

Почетком фебруара одржан је састанак са председништвом Комисије за решавање спорова у вези националних домена. Представљене су им последње измене општих аката о регистрацији назива домена које је донео РНИДС. У вези са тим, договорени су одређени технички детаљи сарадње, на које делимично утичу донете измене. Првенствено, ради се о достављању личних података у случајевима када је регистрант/тужени физичко лице. Поред тога, договорене су активности на припреми измена Правилника који регулише решавање ових спорова у циљу његовог усклађивања са променама аката о регистрацији.

Пружена је стручна помоћ радној групи који има задатак да састави предлог Етичког кодекса и акта о политици спречавања сукоба интереса. Учествовано је у раду на неколико састанака ове радне групе.

Обављана је координација и комуникација са овлашћеним регистрима ради потписивања новог Уговора о обављању послова регистрације назива интернет домена, а који су на крају потписали сви овлашћени регистри. Касније, у току овог квартала, а на захтев овлашћеног регистра Veocity, припремљен је и потписан раскид уговора са овим овлашћеним регистром.

Настављене су активности око укњижбе ходника у пословног простору и након достављеног главног пројекта ангажована је фирма за контролу главног пројекта. По обављеној контроли и овери главног пројекта предузете су радње у циљу предаје документације органу укњижбе.

Због кашњења у реализацији пројекта израде новог сајта, Извршиоцу овог пројекта наплаћена је уговорна казна у максималном износу предвиђеном Уговором, тј. 10% од вредности Уговора. С обзиром на то да је овим исцрпљен цео износ уговорне казне, Извршилац пројекта је позван на преговоре у вези даље судбине пројекта, као и уговорног односа. Постигнута је сагласност да се изврши умањење укупне вредности пројекта за око 15%. Уз умањење вредност, у Анекс уговора је унета и обавеза доставља меничне гаранције.

Након што је одлучено да се настави рад на набавци пројекта софтвера за регистрацију назива домена, урађена је редакција конкурсне документације и послата члановима комисије и члановима Управног одбора који прате рад ове комисије.

Поред набројаног, обављани су и текући општи правни послови.

Послови обављени за потребе УО и Конференције суоснивача

У овом периоду одржано је девет седница Управног одбора, за те потребе обављани су следећи редовни послови:

- Припрема и редакција предлога аката и других материјала пре седнице;
- Присуство на седницама и учествовање у раду;
- Састављање записника по одржаним седницама и редакција донетих аката;

Старање о објављивању аката Управног одбора на РНИДС-овом веб сајту.

Поред тога, припремљен је нацрт мандатног извештаја о раду Управног одбора, којим су обухваћени најзначајнији пројекти и друге активности у којима је учествовао Управни одбор током свог мандата.

У јануара су три члана Управног одбора поднела оставке, након чега су спроведене активности у вези заказивања изборне седнице Конференције суоснивача и расписивања јавног позива за избор чланова Управног одбора РНИДС-а. У фебруару је одржана изборна седница Конференције суоснивача, на којој је биран Управни одбор. Припрема ове седнице огледала се у припреми јавног позива за избор чланова Управног одбора, раду у комисији за прикупљање кандидатура, припреми листе суоснивача са правом гласа, као и анализом евентуалне повезаности суоснивача. Учестовано је у раду на овој седници, састављен је записник и донете одлуке, обављене су и друге редовне активности у вези одржавања седнице Конференције суоснивача.

У току периода извештавања, припремљен је и објављен јавни позив за избор чланова Статутарне комисије. По објављеном позиву пријавило се шест кандидата, све пријаве са списком кандидата су достављене председнику Конференције суоснивача.

4ПИ

У вези са пројектом који је у називу пројекта садржао назив домена, а који носилац пројекта није у могућности да користи, с обзиром да је треће лице регистрант, састављен је и достављен допис са једностраним раскидом уговора о суфинансирању.

Сарадња са другим организацијама

Након што је расписан јавни позив за волонтере у ICANN second Accountability & Transparency Review Team, извршни директор за опште и правне послове је, уз сагласност директора, поднео пријаву за учешће у овом тиму. Пријава је одобрена од стране ccNSO, али је у коначном избору, за место које је намењено европским ccTLD регистрима изабрана Lise Fuhr из данског регистра.

У фебруару је учествовано на CENTR правној радионици која је одржана у Цириху, Швајцарска. Посебан извештај са овог скупа достављен је благовремено Управном одбору и директору.

Током фебруара, колеге из Марнет-а, македонског националног регистра су се обратили РНИДС-у са молбом за неколико савета у вези са увећањем ћириличног домена. У разговору, колегама је речено да ћемо им ставити на располагање све неопходне информације којима раслажемо, сем уколико су поверљиве. Превасходно их је занимала организација јавне расправе за избор домена, о чему им је истог дана и достављен сет корисних информација и линкова који се односе на увођење .срб домена.

У марту је одржан састанак на тему одржавања округлог стола у вези са пиратеријом на Интернету са представницима адвокатске канцеларије Микијељ, Јанковић и Богдановић, а који су чланови комитета светске организације INTA.¹

За потребе Управног одбора, послата су питања на CENTR правну дискусиону листу, која се односе на електронску дискусију чланова/оснивача и правила која се односе на ту дискусију. Након достављених одговора, Управном одбору је достављен документ у који су збирно унети дати одговори.

Са Привредном комором Београда договорено је учешће, на скупу „Интелектуална својина у дигиталном окружењу“. Овај скуп је одржан 7. марта у просторијама Привредне коморе Београда, а организован је у сарадњи са Едукативним центром Завода за интелектуалну својину.² Дејан Ђукић је, испред РНИДС-а, на овом скупу одржао презентацију на тему „Алтернативно решавање спорова у вези са називом интернет домена.“

Након наведеног скупа, одржан је састанак са представницима Едукативног центра Завода за интелектуалну у вези са сарадњом РНИДС-а и ове организације на едукацији најшире јавности у области односа жига и назива домена.

Присуствовано је Конференцији о арбитражи, одржаној на Правном факултету у Београду.³

¹ <http://www.inta.org/Pages/Home.aspx>

² <http://www.zis.gov.rs/pocetna.281.html?newsId=573>

³ <http://www.ius.bg.ac.rs/informacije/Program%20konferencije%202013.pdf>

Општи послови

Набавке

Као редовне активности, обављано је следеће:

- Месечна набавка воде
- Месечна набавка за кафе апарат
- Месечна набавка материјала за одржавање просторија
- Месечна набавка по тачки 7.9.1 (послужење за потребе РНИДС-а)
- Набавка канцеларијског материјала (папир, налози за путовања, спајалице, фолије за документа, фасцикле, итд).

Службена путовања

За потребе службених путовања у Барселону (CENTR), Лисабон (CENTR) и Пекинг (ICANN) извршене су резервације и набавке авионских карата, хотелског смештаја и путног осигурања, као и резервација превоза од аеродрома до хотела и назад.

Документација је одштампана, комплетирана и предата непосредно пред путовања.

За потребе издавања кинеских виза извршене су припреме и предата неопходна документација.

Конференције и састанци

За потребе одржавања изборне седнице Конференције суоснивача изабрана је одговарајућа сала уз послужење. Припремљене су и послате позивнице, као и списак суоснивача са правом гласа, идентификационе картице, рекетићи за гласање и гласачки листићи. Пружена је логистичка подршка на самој седници.

Учествовање у организовању прославе годишњице .срб домена.

Предрачуни и рачуни

Издавање предрачуна и рачуна за годишње накнаде по уплати истих и припремање за слање поштом. Слање предрачуна за регистрацију домена по добијеним захтевима овлашћених регистара.

Протоколи за исплату

Извршено је попуњавање нових и прослеђивање по секторима, као и пријем завршних предмета за архивирање, ажурирање и скенирање.

До краја марта издато је 237 протокола који су заједно са пратећом документацијом скенирани и архивирани по броју предмета.

Електронска база података

За потребе електронске базе припремљено је 13 резервних копија регистратора из сектора за опште и правне послове и предато IRON TRUST-у на скенирање и архивирање.

Остали општи административни послови

- Пријем и завођење пристигле документације, припрема одлука и дописа, припрема предрачуна и протокола за плаћање, архивирање, пословна комуникација, пријем странака;
- Увођење електронског деловодника од средине јануара, имплементирање постојеће документације, комуникација са програмерима ради побољшања и унапређења за специфичне потребе РНИДС-а;
- Обављање послова предаје пред АПР-ом и Општином Стари град;
- Сервис апарата за воду;
- Разврставање, оверавање и припрема интерне поште, слање по куриру.

Сектор за развој пословања

Развој пословања

Крајем јануара је организовано дружење са главним и одговорним уредницима и власницима медија најбитнијих за функционисање РНИДС-а, у циљу унапређења комуникације. У неформалном разговору је направљена ретроспектива резултата постигнутих у 2012. години и разговарано је о плановима и активностима РНИДС-а за 2013. годину, које се тичу медијског наступа. Присутнима је скренута пажња да РНИДС фокус свог појављивања у медијима са оглашавања преноси на PR и ауторске текстове.

Први рођендан ћириличног .СРБ домена је обележен 29. јануара у Аеро клубу, у Београду, окупљањем представника суоснивача, Управног одбора, овлашћених регистара, канцеларије, сталних сарадника и осталих интерних јавности РНИДС-а. Том приликом је Војислав Родић, као председник Конференције суоснивача и домаћин скупа, у полусатном излагању присутне подсетио на све битније активности које је РНИДС реализовао током 2012. године.

На овогодишњем WebTop50 избору, 30. јануара, у свечаној сали Скупштине града Београда, рачунарски часопис "PC Press" је РНИДС-у доделио Специјално признање. Избор педесет најбољих домаћих веб сајтова је традиционална акција коју "PC Press" организује још од 1997. године, а овогодишње Специјално признање РНИДС је заслужио за успешно трогодишње спровођење конкурса за 4ПИ.

Одржан је састанак са Весном Чаркнајев, директорком и власницом магазина „PC Press“ и „Сопнест“. Једна од тема је била и приступање „PC Press“-а РНИДС-у у функцији суоснивача. Предочене су јој предности и могућности које собом тај статус носи, као и заинтересованост РНИДС-а да у свој рад укључи што више компанија које су по природи свог посла присутне на домаћем интернет простору.

Одржан је састанак са Милијаном Томановић, самосталним саветником Удружења трговине при Привредној комори Београда. Повод је био учешће представника РНИДС-а на пословно-стручном скупу "Интелектуална својина у дигиталном окружењу", али је договорена много шира сарадња која би се реализовала кроз њихове стручне скупове, који су усмерени ка малим и средњим предузећима.

Webiz конференција о пословној примени Интернета, која је одржана од 15. до 17. марта у хотелу Војводина, у Зрењанину, окупила је више од тридесет истакнутих имена регионалне Интернет сцене. Процена је да је у сали било присутно око 200 посетилаца, а предавања су праћена и путем директног видео преноса.

Као медијски партнер Конференције (промовисана је кроз властите web комуникационе канале), РНИДС је био визуелно присутан на свим промо материјалима и у медијским најавима, а roll-up је био постављен у сали, уз саму бинцу на којој се одржавао главни програм конференције. Целокупна подршка овог догађаја РНИДС ништа није коштала, а медијска видљивост Фондације

је била изузетно добра. Између осталог, извештаји са Webiz-а су се појавили на више интернет адреса, а појавио се и један цитат који се директно односи на РНИДС-ову интернет причу („Друштвене мреже су кафићи, а ваши сајтови су ваши пословни простори“).

Програм конференције је био подељен по целинама у три дана, а први дан, на коме је, као представник РНИДС-а, учествовао и извршни директор за развој пословања, био је „Дан за предузетнике и привреду“. Тог дана су у публици седели и власници малих и средњих предузећа из Зрењанина и читавог средњебанатског округа, чинећи тако врло квалификовану циљну групу за предавање које је било насловљено „Брендови на web-у – где греше?“.

После предавања је извршни директор за развој пословања разговарао са Станиславом Роквић, Incoming Exchange Corporate Team Leader-ом AIESEC-а (највеће светске непрофитне организације вођене од стране студената и присутне у 115 земаља света), која је изразила жељу да са РНИДС-ом оствари сарадњу која би обухватила и одржавање једног таквог предавања током неког од наредних AIESEC-ових скупова. Сарадња је начелно договорена, а детаљи ће се разрађивати у наредном периоду.

22. марта, у просторијама Завода за интелектуалну својину (ЗИС), одржан је састанак на коме су присуствовали Дејан Ђукић и Предраг Милићевић, испред РНИДС-а, и Даниела Златић Шутић, руководилац Центра за едукацију и информисање и Биљана Ремовић, саветник у Центру за едукацију и информисање ЗИС-а. На њему је било речи о сарадњи РНИДС-а и ЗИС-а на едукацији привредника и оних који тек желе да оснују своју фирму. Тема едукације би били правна заштита знака жигом и заштита назива компаније, производа или услуга регистрацијом адекватних назива националних интернет домена. На састанку се дошло до идеје да се заједнички направи брошура у којој би на једном месту биле заступљене све потребне информације. Брошура би била доступна на сајтовима обе организације, а по потреби и штампана.

10. CENTR-ова маркетиншка радионица у Барселони је била први такав скуп којем су заједно присуствовали представници европских и латиноамеричких националних регистара, што је омогућило увид и у друга тржишта, проблеме са којима се на њима сусрећу и решења која примењују њихови национални регистри, а која би била примерена и за нека европска тржишта.

Занимљива су нека поређења тржишта која покривају национални регистри окупљени у ове две организације:

Крајем прошле године CENTR-ови чланови су имали укупно скоро 65 милиона регистрованих домена, док су LACTLD-ови чланови имали мање од 9 милиона

Цене домена CENTR-ових чланица (према ОР-овима) се крећу између 2 и 17 € (са изузетком Исланда који је на 39 €), што чини просечну цену од 9,18 €, док се цене домена LACTLD-ових чланица крећу од 10 до 80 € (са изузетком Аргентине која још увек не наплаћује домене, али ће ускоро почети), што чини просечну цену од 36,44 €

Интересантно је било излагање представника мексичког регистра који је за 13 година, кроз 15 маркетиншких кампања успео да стигне до преко 600.000 регистрованих домена и тако се уброји у само 5 латиноамеричких регистара који имају више од 70.000 регистрованих домена

(Бразил има преко 3 милиона, Аргентина око 2,8, Колумбија 1,4 (они свој домен промовишу као gTLD, као пандан .COM домену), Мексико више од 600.000 и Чиле нешто преко 400.000 домена).

Они су дефинисали два основна начина комуникације – масовне медије су користили за брендирање, а онлајн медије (и електронску пошту) за унапређење продаје.

Чилеанци су, у својим промотивним активностима, користили поруку коју и РНИДС често, у сличном облику, користи у комуникацији: „Немојте изгубити своје име на Интернету, обновите домен – то је инвестиција у ваш нет идентитет!“

Канађани су свој IDN пустили у рад у јануару ове године. Осим активности на његовој промоцији, они интензивно раде на томе да регистар буде препознат као најистакнутији ауторитет у области Интернета, креирањем различитог стручног садржаја, тесном сарадњом са медијима, промовисањем интерних стручњака (њиховим појављивањем на 4-6 великих догађаја на којима говоре о битним стварима за Интернет (нпр. о DNSSEC-у исл.)), креирањем партнерстава са организацијама одређеног профила (нпр. као што је Канадски центар за дигиталну и медијску писменост) итд.

Французи су дали више организационих детаља, па се могло сазнати да у оквиру свог тима за комуникацију и партнерство имају посебног Community Manager-а, који интензивно сарађује са Operational Communication Manager-ом, који организационо припада корисничкој подршци (класична подршка је доступна само у радно време, а Communication Manager комуницира и ван радног времена). Први се првенствено обраћа најширем аудиторијуму, док други даје углавном техничке информације, упутства, статистике... и обраћа се првенствено ОР-овима.

Руски регистар се суочио са великим падом броја регистрованих ћириличких .РФ домена у новембру 2011, кад су домени стигли на обнову. Да би то спречили у 2012, у последњем кварталу су организовали различите промотивне активности. Панои у Московском метроу и радијске рекламе су им биле једини вид ATL комуникације, док је сва остала комуникација била усмерена на Интернет.

Представница каталонског регистра је представила врло интересантан европски пројекат под називом „AWARD“ („Dot Award“), који је изникао из више сличних, националних пројеката.

Циљ пројекта је да популарише Интернет и његову примену, како међу припадницима млађе популације (ћаци и студенти), тако и међу њиховим професорима.

Пројекат почиње националним такмичењем локалних ћачких и студентских (12 до 24 године) сајтова, од којих се бира 15 најбољих и шаље на .AWARD. Чланови жирија су обично професори и веб девелопери (чиме се и они међусобно повезују), а начин жирирања је као на .AWARD, тј. оцењују се следећи критеријуми – атрактивност, употребљивост, поузданост и компетентност. Награде се додељују у 3 категорије: 1) најбољи дизајн, 2) најбољи садржај и 3) најбоље коришћење ИКТ алата.

Награде се се додељују за прва 3 места и једна награда може да буде „награда публике“, тј. може је добити онај сајт који добије највише гласова преко друштвених мрежа. Награде могу да обезбеде локалне компаније којима је ова област блиска, или желе да се промовишу преко оваквих пројеката – то могу бити различите хардверске и софтверске куће, интернет

провајдери, али и спортски клубови (у Каталонији део награда обезбеђује фудбалски клуб Барселона, у виду потписаних дресова исл.) и други, а награде су обично бесплатни хостинг, стручне књиге, ИТ опрема исл.

Награде на .AWARD такмичењу су у износу од 750 евра. Ово такмичење обично прати велика медијска пажња и јако је добро за популаризацију Интернета уопште, а посебно међу циљаном популацијом која учествује на такмичењу. Такмичење такође чини много на повезивању школа (професора и ђака/студената) и веб девелопера са регистром (и ОР-овима). Да би национални регистар учествовао на .AWARD такмичењу, потребно је да:

- Обезбеди 15 веб страница које су одабране на националном такмичењу
- Учествује са 1.000 евра који се прилажу у фонд награда
- Обезбеди једног члана жирија
- Више информација о овом пројекту се може наћи на www.dotaward.cat.

Постоји пар ствари које су поменуте на овом скупу, а на које би и РНИДС требало да обрати пажњу. Једна од њих је да ОР-овима домени нису основни посао (core business), али јесу основно средство које омогућава њихов core business (што је најчешће хостинг). Осим тога, национални домен за њих има подједнаку тежину као и било који други домен и треба размислити како национални домен учинити пожељнијим „на полици“ ОР-а – он жели да прода своју услугу (која обухвата и неки домен), али му није важно који домен при том „продаје“. Најчешће „продаје“ онај који од њега тражи корисник, па се као решење намеће активност на едукацији потенцијалних корисника, да би схватили вредност националних интернет домена и од својих ОР-ова тражили баш њих. Исправност оваквог размисљања потврђују и активности многих националних регистара које се врло често базирају баш на едукацији.

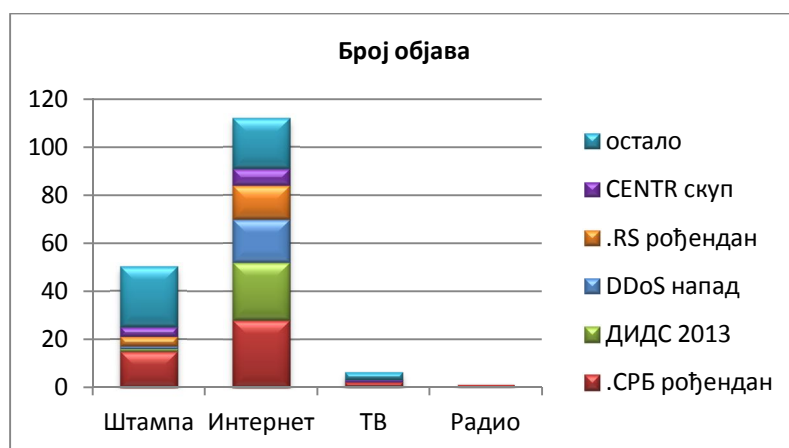
Стефан Ковач је урадио упоредни приказ ccTLD тржишта у окружењу, обухвативши Албанију, Аустрију, Босну и Херцеговину, Бугарску, Чешку, Црну Гору, Грчку, Хрватску, Мађарску, Македонију, Пољску, Румунију, Словачку, Словенију и Србију. Приказ је обухватио параметре као што су број становника, месечна зарада, број и цена домена (према ОР-овима), број ОР-ова и број домена по ОР-овима, година оснивања националног регистра итд. У плану је да се део ових ових података прикаже у Годишњем извештају Фондације.

Дефинисани су Организациони и Програмски одбор конференције ДИДС 2013, као и теме које ће бити заступљене на њој. У току је добијање финалних сагласности од потенцијалних учесника. Сви учесници конференције ДИДС 2013 су потврдили своје учешће, прикупљене су биографије и фотографије учесника и модератора. Креирани су наслови блокова и предавања, дефинисана сатница и припремљен материјал за пуњење сајта на адреси dids.rs / dids.srb. Дефинисан је дизајн свог промотивног материјала и наручени поклони за учеснике и новинаре.

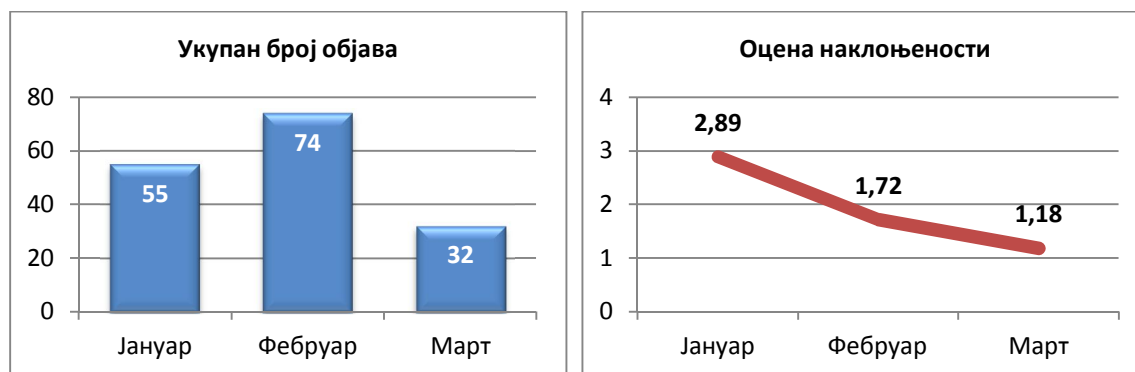
Креирана је финална верзија Стратегије комуникације РНИДС-а. Ради се на даљој разради њеног дигиталног дела са циљем проналажења адекватних начина да се путем дигиталних канала приступи агенцијама које за потребе својих клијената региструју домене или их саветују у вези с тим, као и власницима малих и средњих предузећа који одлучују о избору домена за своје сајтове.

ПР и маркетинг активности

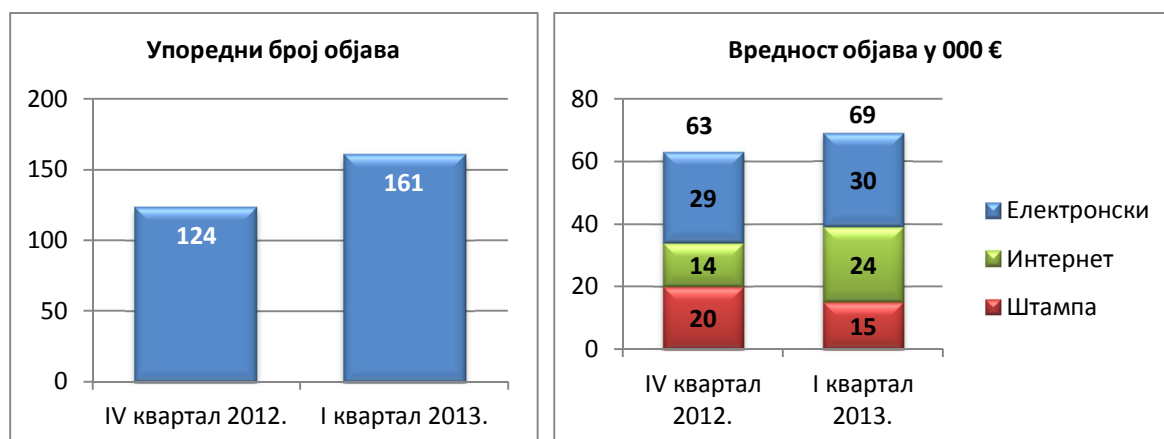
У првом кварталу је забележено укупно 169 објава – 50 у штампаним медијима, 112 на Интернету, 1 радијска и 6 ТВ објава. Објаве су покривале 10-ак тема, а најзаступљеније су биле први рођендан .СРБ домена (укупно 46 објава), најјава конференције ДИДС 2013 (укупно 25 објава), информација о DDoS нападу (укупно 19 објава), пети рођендан .RS домена (укупно 18 објава) и вест о CENTR скупу у Београду (укупно 12 објава).

На основу анализе 161 објава, које је обухватио електронски клипинг, највећи број објава забележен је у фебруару, док је оцена наклоњености била највећа у јануару (ниједног месеца нисмо имали ниједну негативну објаву, али је у јануару био најбољи однос између позитивних и неутралних објава).

Број објава у 1. кварталу 2013. је нешто већи у односу на 4. квартал 2012. Број објава у свим медијима, осим у штампаним, доживео је већи или мањи пораст, а највећа вредност објава и даље је у електронским медијима.

Вредност објава је представљена у односу 1:1 у поређењу са вредношћу огласног простора у појединим медијима.

У јануару су са РТС 2 - еТВ реализовани прилози о подршци развоју Интернета и 4ПИ пројектима, а емитована је и изјава Предрага Милићевића о резултатима РНИДС-а у 2012. и плановима за 2013. годину, док је на Курсор ТВ-у емитована изјава Предрага Милићевића у прилогу о 4ПИ пројектима. Осим тога, у медије је пласирано и саопштење о првом рођендану .СРБ домена.

У фебруару је на тему прославе првог рођендана .СРБ домена реализовано гостовање Предрага Милићевића на ТВ станицама РТС 2 - еТВ и TV KСN (емисија „Србија online“), као и на радио станици Радио БГД 202, док је Александар Костадиновић гостовао у „Јутарњем програму“ ТВ станице Нарту TV, на тему безбедности на Интернету. У медије је пласирано саопштења о DDoS нападу на сервере РНИДС-а, најаве CENTR скупа у Београду и 5. рођендана .RS домена, као и најаву конференције ДИДС 2013.

Урађена је ревизија текста "Ко пре домену, његов је" за часопис „PC Press“ и креиран текст „Четири корака до интернет домена“ за специјално издање истог часописа – Водич за куповину.

Припремљен је шести текст за договорени серијал текстова у InStore магазину. Његова тема је SEO па ће бити имплементирани садржаји који говоре о предности коју претраживачи дају сајтовима на националним доменима при локалној претрази.

Ради обележавања петог рођендана .RS домена креиран је пригодан оглас за ИТ часописе.

Урађена је „тизер“ верзија сајта за конференцију ДИДС 2013 и то је промовисано кроз РНИДС-ове канале на друштвеним мрежама.

Од уговорених ауторских текстова, у марту су објављени „Ко пре домену, његов је“ у магазину PC Press, као и „Четири корака до интернет домена“, креиран за PC Press-ов водич за куповину, а објављен у Политикином додатку. Договорено је и прво гостовање у циљу најаве ДИДС конференције, на Радио Београду 2 (емисија „Дигиталне иконе“).

Медијима је пласирана прва најава ДИДС-а 2013, као и најаве наступа Лазара Џамића и гостовања презвитера Оливера Суботића на ДИДС-у. Осим што су дистрибуиране медијима, вести су постављене и на друштвене мреже.

У току марта је фокус био на уговарању медијских спонзорстава за Дан интернет домена Србије. Уговорено је 21 медијско спонзорство (принт, радио, ТВ, веб), као и пренос уживо на 5 веб локација (Блиц, РТС, Б92, ITdogadjaji и eTV). Поред тих локација, пренос ће се реализовати и преко РНИДС-овог корпоративног сајта, као и ДИДС сајта, што укупно чини 7 локација на којима ће ДИДС моћи уживо да се прати.

Магазину „InStore“ је предат шести текст договореног серијала, који је потпуно посвећен одабиру одговарајућег интернет домена.

Почела је припрема материјала за пријаву кампање увођења .СРБ домена за награду Друштва Србије за односе са јавношћу, као и пројекта „Теслина визија Интернета“. Пројекти ће бити пријављени у различитим категоријама (Бренд РР и Комуникације у непрофитном сектору).

Дефинисана је структура и креиран предлог садржаја за Годишњи извештај за 2012. годину.

Дефинисан је основни дизајн и креиран предлог садржаја за РНИДС Вести број 13, које ће покрити дешавања у 1. кварталу 2013.

Настављен је рад на изради корпоративне веб презентације. Убачен је енглески превод и урађено линковање са српским верзијама (ћирилица/латиница) текстова (што не постоји на тренутном сајту) и уведене су нове функционалности у back-end-у. У марту је контактирана агенција ангажована за њену израду и најављени су јој нови услови за наставак сарадње, с обзиром на досадашње незадовољавајуће резултате. Састанак је договорен за почетак априла. Редовно је одржаван РНИДС-ов сајт и одржавана комуникација преко Фејсбук и LinkedIn страна и Твитер налога.

Сектор финансија

Извештај сектора за финансије за четврти квартал, 2012. године сачињава пет целина:

- Активности сектора,
- Финансијски извештаји,
- Реализација финансијског плана,
- Преглед финансијских средстава и
- Купци.

Активности сектора

Јануар

Наглашена активност у јануару, што је иманентно финансијама у овом периоду је усмерена на књиговодственом обухватању свих пословних промена у току 2012. године, како би се пратећа документација доставила рачуновођи на књижење те финансијски извештај био што конзистентнији.

Сектор за финансије је дао допринос и у спровођењу пописа имовине и обавеза путем консултација члановима пописних комисија. Сам попис је обављен у року, на време и врло прецизно.

Сектор се укључио у проактивни однос и примену новог електронског деловодника, у домену свог пословања, како би имплементација што неосетније протекла.

У Протоку новца је креиран нови шифрарник у складу са усвојеним финансијским планом за 2013. годину, пратећи квантитативни аспект плана те је ова апликација оспособљена за адекватно функционисање у 2013. години.

Фебруар

Највећи део посла у сектору се односио на припрему, прикупљање и достављање све неопходне документације потребне за закључење пословних књига од стране књиговодствене агенције.

Од књиговодствене агенције РНИДС је добио завршни рачун за 2012. годину 25.2.2013. године, а УО га је усвојио на седници одржаној 27.2.2013. године. Наредног дана завршни рачун је предат у Агенцији за привредне регистре у складу са законски дефинисаним роковима.

Значајан део активности је усмерен на праћење реализације 4ПИ пројеката, нарочито у финансијском смислу, тј. колико динамика пројеката одговара финансијским плановима наведеним приликом конкурисања. Посебна пажња се посвећује анализи документованости насталих трошкова и то целокупног пројекта, а не само у делу који се односи на сразмеру коју финансира РНИДС. Ове активности су биле нарочито интензивне у фебруару, имајући у виду да су стизали први извештаји (извештаји за јануар) па се полази од претпоставке да су тада и показане највеће потребе за допуном документације, појашњењима и слично.

У овом периоду је екстерни ревизор обавио контролу спроведеног пописа и оцене које су комисије за попис добиле су позитивне што се односи и на сам квалитет спроведеног пописа.

У фебруару месецу, тј. 4.2.2013. године је продужено орочење девизних средстава код Хипо банке на три месеца по каматној стопи од 3,9% на годишњем нивоу, што је међу најбољим условима на тржишту, ако не и најбољи у датом тренутку.

Март

Значајан део активности у овом месецу је био усмерен на сарадњу са банкама што у административном смислу (достављање обавезне документације имајући у виду промене у АПР-у у контексту новог ЧО), у међусобним састанцима и разговорима о кретањима на банкарском тржишту, а извршен је и наставак одговарајућих орочења која су истекла.

У значајној мери је посвећена пажња финансијском аспекту односа са добављачима, тј испоручиоцима новог сајта имајући у виду зарачунате пенале и анексирање уговора, са укупном уштедом од око 15% вредности иницијалног уговора.

Значајан део активности је усмерен на праћење реализације 4ПИ пројеката, нарочито у финансијском смислу, тј. колико динамика пројеката одговара финансијским плановима наведеним приликом конкурисања. Посебна пажња се посвећује анализи документованости насталих трошкова и то целокупног пројекта, а не само у делу који се односи на сразмеру коју финансира РНИДС. Ове активности су биле мање интензивне него у фебруару имајући у виду да је на снази био други круг достављања извештаја.

Одржан је и обиман састанак са књиговодственом агенцијом у контексту дефинисања даље динамике рада, тј. гантограма за други квартал 2013. године.

Отпочета је анализа простора и сегмената активности у којима су могуће уштеде, а да на било који начин не утичу на квантитет, квалитет и континуитет пословања Фондације.

*

* *

На свакодневној основи у редовном року се извршавају редовни послови као што су: електронска плаћања по протоколима, контрола авансних рачуна, праћење евиденције исплата и уплата, контрола свих уплата и исплата, праћење извода банака, послови благајне, праћење

токова новца, свакодневна координација рада са књиговодственом агенцијом, припрема читавог сета пратећих образаца, обрачуни службеног пута, припрема исплате зарада и накнада по уговорима о делу, итд...

Финансијски извештаји

У овом делу документа укратко ће бити представљени биланс успеха (за период 1.1-31.3.2013. године, у поређењу са периодом 1.1-31.3.2013) као и биланс стања (на дан 31.3.2013. године у поређењу са стањем на дан 31.12.2012. године) те пратећи показатељи пословања у посматраном временском оквиру.

Најпре, на наредној табели су укратко приказани кључни показатељи пословања за наведени период и одговарајуће стопе раста.

Показатељ у .000 РСД	Q1 2012. или 31.12.2012.	Q1 2013. или 31.3.2013.	%
Пословни приходи	24.476	26.802	9,5%
ЕБИТДА	7.996	12.523	56,6%
ЕБИТДА маржа	32,7%	46,7%	43,0%
Нето резултат	5.378	11.136	107,1%
Актива	113.605	125.659	10,6%
Капитал	64.063	75.200	17,4%
Нето дуг	-7.409	-15.125	104,1%
Нето дуг / ЕБИТДА	-0,9	-1,2	30,3%

Биланс успеха

Позиције у .000 РСД	Q1 2012.	Q1 2013.
Пословни приходи	24.476	26.802
Приходи од продаје	24.152	26.542
Остали пословни приходи	324	260
Пословни расходи	16.480	14.279
Трошкови материјала	265	134
Трошкови зарада и накнада зарада и остали лични расходи	7.752	9.370
Остали пословни расходи	8.463	4.775
ЕБИТДА	7.996	12.523
ЕБИТДА маржа	32,7%	46,7%
Трошкови амортизације	1.807	1.275
ЕБИТ	6.189	11.248
ЕБИТ маржа	25,3%	42,0%
Финансијски приходи	699	405
Финансијски расходи	428	256
Остали приходи	0	68
Остали расходи	0	0
Нето добитак/Губитак пословања које се обуставља	-402	21
ЕБТ	6.058	11.486
Порез	680	350
Нето резултат	5.378	11.136
Нето профитна стопа	22,0%	41,6%

Пословни приходи су у посматраном периоду у односу на претходни еквивалент порасли за непуних десет процената. У истом периоду пословни расходи су смањени за око 13%. Та два кретања су условила раст ЕБИТДА марже са 32,7% на 46,7%. Сама ЕБИТДА је повећана за скоро 57%.

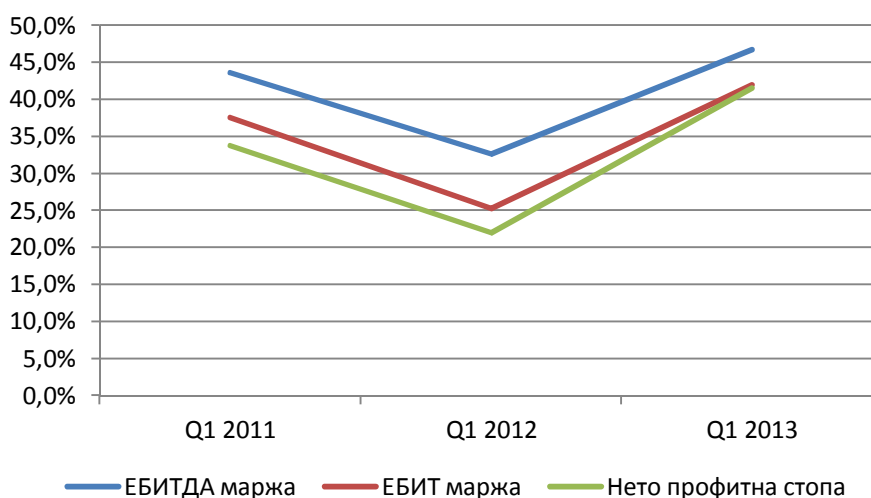
Трошкови амортизације су смањени услед промене рачуноводствене политике у делу који се односи на примењене амортизационе стопе. ЕБИТ маржа је када се све резимира са нивоа од 25,3% у првом кварталу 2012. године дошла на ниво од 42%.

Укључивањем у анализу и позиција биланса успеха испод пословног резултата долази се до нето резултата пре опорезивања од 11.486 хиљада динара, а са обрачунатим порезом и до нето резултата - добитка у износу од 11.136 хиљада динара.

То значи и нето профитну стопу од 41,6% у првом кварталу 2013. године, док је у првом кварталу 2012. године износила 22%. Ово захваљујући расту нето резултата у посматраном периоду од 107%.

Оваква слика биланса успеха, иако раст профитабилности није превасходни циљ организације као што је РНИДС, може да охрабри, али у смеру акумулације супстанце за остваривање примарно постављених циљева за 2013. годину, у преосталом периоду текуће године.

Графички приказ маржи профитабилности је дат на следећем графикону (уз проширење временске серије и на 2011. годину, тј. њен први квартал.

Пошто се у структури трошкова, тј. пословних расхода издвајају две категорије потребно их је и додатно расветлити. То су трошкови зарада и накнада зарада и остали лични расходи, као и остали пословни расходи.

На првој табели следи преглед позиције „трошкови зарада и накнада зарада и остали лични расходи“.

Врста трошка у .000 РСД	Q1 2012.	Q1 2013.
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	4.085	4.873
Порези и доприноси на зараде и накнаде зарада	700	836
Бруто накнаде физичким лицима по основу уговора	1.245	528
Трошкови накнада члановима УО	1.134	2.418
Остали лични расходи и накнаде	588	715
Укупно	7.752	9.370

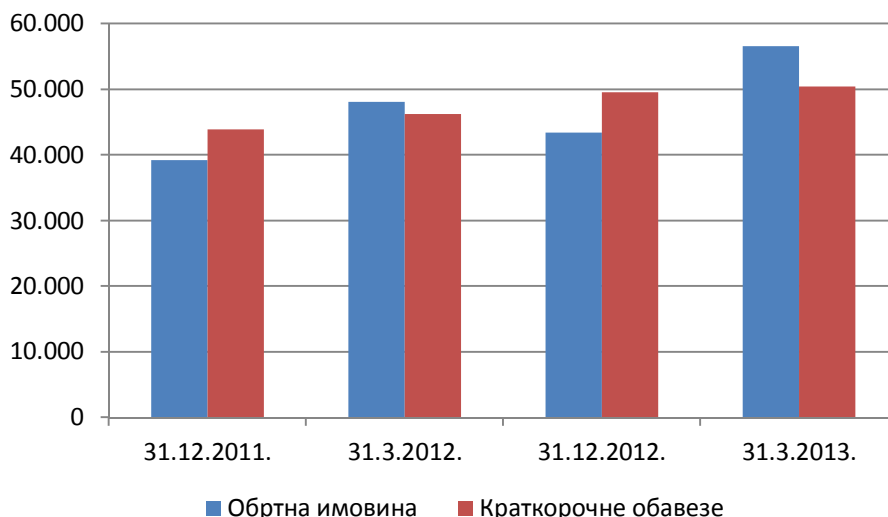
На наредној табели је дата структура позиције „остали пословни расходи“

Врста трошка у .000 РСД	Q1 2012.	Q1 2013.
Трошкови производних услуга - ктo 53	6.074	2.879
Трошкови непроизводних услуга - ктo 55	2389	1896
Укупно	8.463	4.775

Биланс стања

Позиције у .000 РСД	31.12.2012.	31.3.2013.
Стална имовина	70.206	69.054
Нематеријална улагања	3.158	2.929
Некретнине, постројења и опрема	62.792	61.869
Дугорочни финансијски пласмани	4.256	4.256
Учешћа у капиталу	3.868	3.868
Остали дугорочни финансијски пласмани	388	388
Обртна имовина	43.399	56.605
Залихе и дати аванси	442	1.041
Потраживања	854	490
Краткорочни финансијски пласмани	31.525	37.684
Готовински еквиваленти и готовина	7.409	15.125
ПДВ и активна временска разграничења	3.169	2.265
Актива	113.605	125.659
Ванбилансна актива	42	42
Капитал	64.063	75.200
Основни капитал	0	0
Нереализовани добици по основу ХОВ	172	172
Нераспоређена добит/Губитак	63.891	75.028
Дугорочна резервисања	0	0
Дугорочне обавезе	0	0
Краткорочне обавезе	49.542	50.459
Обавезе из пословања	3.393	3.330
Обавезе по основу ПДВ и ПВР	44.336	44.275
Остале краткорочне обавезе	1.813	2.854
Пасива	113.605	125.659
Ванбилансна пасива	42	42

Уколико се у анализу укључи нето обртни фонд (који има задатак да покаже који део обртне имовине је финансиран из дугорочних извора финансирања) као показатеља ликвидности види се да је слика ликвидности на завидном нивоу.

Као што се са графикана изнад (који је у хиљадама динара) види на крају првог квартала 2013. године обртна имовина значајно надмашује краткорочне обавезе, а такав однос је довео до позитивног нето обртног фонда од 6.146 хиљада динара, што је симетрично у односу на негативних 6.143 хиљаде динара на крају 2012. године. Потребно је истаћи да је на крају првог квартала 2012. године нето обртни фонд био позитиван на нивоу од 1.820 хиљада динара, а на крају 2011. године негативан на нивоу од 4.736 хиљада динара.

Све ово говори и растућој и све јачој ликвидности Фондације, уз шта треба нагласити и чињеницу да је у оквиру краткорочних обавеза значајан удео пасивних временских разграничења, што је логично за начин функционисања Фондације (у случају класичног привредног друштва износ ПВР-а је у релативном смислу скоро занемарљив) у погледу авансних уплата за регистрацију домена. Пасивна временска разграничења, иако се морају евидентирати на страни обавеза, представљају углавном обрачунате, а нереализоване приходе по основу регистрације домена у дужим временским периодима и као такви приходе будућих билансних периода. Ово значи да би због специфичности делатности РНИДС-а нето обртни фонд био и далеко већи, наравно, у сваком од посматраних периода.

Конкретно у структури краткорочних обавеза, обавезе по основу ПДВ-а и ПВР (друга најзначајнија позиција биланса стања уз, наравно, некретнине, постројења и опрему) чине скоро 88%. Од тога ПВР (по основу дугорочне регистрације домена и унапред плаћених чланарина укупно) самостално у краткорочним обавезама учествују са 83,6%, а само обрачунати, а нереализовани приходи од регистрације домена скоро 83%.

Осим нето обртног фонда као показатеље ликвидности корисно је навести и још три показатеља ликвидности пословања у посматраном периоду.

Показатељ	31.12.2011.	31.3.2012.	31.12.2012.	31.3.2013.
Ликвидност 1. степена	0,13	0,32	0,15	0,30
Ликвидност 2. степена	0,84	0,99	0,87	1,10
Ликвидност 3. степена	0,89	1,04	0,88	1,12

Ови показатељи осликавају тренд растуће ликвидности и наставак тенденције која је започела у 2012. години.

Пошто је задуженост Фондације на нули, а из уводне табеле у делу документа који се односи на финансијске извештаје се види да је нето дуг (укупна финансијска задуженост умањена за готовину и готовинске еквиваленте) на нивоу од -15.125 хиљада динара и више него дупло већа од ионако одличног показатеља од 31.12.2012. године то све говори и о одличној солвентности РНИДС-а.

Реализација финансијског плана

На бази програма „Проток новца“ израђен је преглед извршења плана (прилива и одлива) за први квартал 2013. године и одговарајуће поређење са планираним величинама. Детаљнији приказ следи на табели испод.

Шифра	Назив	План	Реализовано до 31.3.	Преостало за реализацију	Степен реализације
A	Приливи	100.006.856,0	31.677.144,2	68.329.711,8	31,7%
1	Пословни приливи	97.823.982,0	31.677.144,2	66.146.837,8	32,4%
1.1	Аванси за домене	96.827.982,0	31.465.060,0	65.362.922,0	32,5%
1.2	Чланарина	864.000,0	204.000,0	660.000,0	23,6%
1.3	Провера оспособљености	36.000,0	0,0	36.000,0	0,0%
1.4	Остали пословни приливи	96.000,0	0,0	96.000,0	0,0%
2	Остали приливи	0,0	0,0	0,0	
2.1	Донације	0,0	0,0	0,0	
2.2	Приливи од заједничких пројеката	0,0	0,0	0,0	
2.3	Продаја капиталних добара	0,0	0,0	0,0	
2.4	Остало	0,0	0,0	0,0	
3	Финансијски приливи	2.182.874,0	0,0	2.182.874,0	0,0%
3.1	Камате на орочена средства	1.519.870,0	0,0	1.519.870,0	0,0%
3.2	Дивиденде од улагања у ХОВ	0,0	0,0	0,0	
3.3	Камате од купаца за доцње у плаћању	0,0	0,0	0,0	
3.4	Курсне разлике	663.004,0	0,0	663.004,0	0,0%

Шифра	Назив	План	Реализовано до 31.3.	Преостало за реализацију	Степен реализације
3.5	Наплата штете	0,0	0,0	0,0	
3.6	Капитална добит	0,0	0,0	0,0	
3.7	ПДВ	0,0	0,0	0,0	
3.8	Остало (кредит)	0,0	0,0	0,0	
Б	Одливи	108.043.569,0	17.554.909,7	90.488.659,3	16,2%
4	Унапређење основне функције	20.360.800,0	2.482.480,7	17.878.319,3	12,2%
4.1	Унапређење софтвера за регистрацију домена	9.095.400,0	108.000,0	8.987.400,0	1,2%
4.2	Увођење DNSSEC	264.250,0	0,0	264.250,0	0,0%
4.3	Увођење IPv6	120.000,0	0,0	120.000,0	0,0%
4.4	Набавка Enterprise сервера	0,0	0,0	0,0	
4.5	Систем за извештавање из базе података	0,0	0,0	0,0	
4.6	Техничка подршка	6.256.550,0	1.454.363,9	4.802.186,1	23,2%
4.7	Интернет услуге	1.262.000,0	875.333,4	386.666,6	69,4%
4.8	Систем за управљање пословањем	320.000,0	0,0	320.000,0	0,0%
4.9	Безбедност информација и континуитет пословања	775.800,0	44.783,4	731.016,6	5,8%
4.10	Enterprise лиценце	2.266.800,0	0,0	2.266.800,0	0,0%
4.11	Прављење резервних копија	0,0	0,0	0,0	
5	Развој пословања	14.961.200,0	969.194,8	13.992.005,2	6,5%
5.1	Односи са јавношћу	6.746.400,0	489.585,4	6.256.814,6	7,3%
5.2	Маркетинг	7.131.000,0	479.609,4	6.651.390,6	6,7%
5.3	Развој пословања	972.800,0	0,0	972.800,0	0,0%
5.4	Остало	111.000,0	0,0	111.000,0	0,0%
6	Финансирање пројеката од значаја	7.214.800,0	1.481.564,0	5.733.236,0	20,5%
6.1	Суфинансирање пројеката	5.054.800,0	1.201.159,0	3.853.641,0	23,8%
6.2	Подршка овлашћеним регистрима	600.000,0	0,0	600.000,0	0,0%

Шифра	Назив	План	Реализовано до 31.3.	Преостало за реализацију	Степен реализације
6.3	Друштвено корисне активности	300.000,0	0,0	300.000,0	0,0%
6.4	Спонзорства	600.000,0	50.000,0	550.000,0	8,3%
6.5	Стипендије за радове на факултетима	360.000,0	0,0	360.000,0	0,0%
6.6	CENTR радионица - фебруар 2012.	250.000,0	230.405,0	19.595,0	92,2%
6.7	Остало	50.000,0	0,0	50.000,0	0,0%
7	Административни и општи трошкови	8.740.370,0	1.546.966,6	7.193.403,4	17,7%
7.1	Професионалне услуге	1.880.200,0	451.515,1	1.428.684,9	24,0%
7.2	Трошкови функционисања канцеларије	2.336.400,0	170.472,3	2.165.927,7	7,3%
7.3	Путни трошкови	1.056.340,0	206.299,8	850.040,2	19,5%
7.4	Комуналије	666.960,0	159.463,5	507.496,5	23,9%
7.5	Комуникације	773.200,0	169.236,5	603.963,6	21,9%
7.6	Осигурање	651.000,0	113.969,0	537.031,0	17,5%
7.7	Одржавање просторија	426.296,0	84.214,3	342.081,7	19,8%
7.8	Аутомобили	643.974,0	126.332,1	517.641,9	19,6%
7.9	Репрезентација	306.000,0	65.464,1	240.535,9	21,4%
7.10	Остало	0,0	0,0	0,0	
8	Запослени	27.035.658,0	4.584.650,0	22.451.008,0	17,0%
9	Капитална улагања	0,0	0,0	0,0	
10	Остали расходи	14.927.643,0	1.802.966,5	13.124.676,5	12,1%
10.1	Рад Управног одбора	8.962.337,0	1.288.598,5	7.673.738,5	14,4%
10.2	Путни трошкови	3.665.012,0	337.681,0	3.327.331,0	9,2%
10.3	Репрезентација	144.000,0	0,0	144.000,0	0,0%
10.4	Експерти	2.106.294,0	176.687,0	1.929.607,0	8,4%
10.5	Остало	50.000,0	0,0	50.000,0	0,0%
11	Конференција суоснивача	3.385.135,0	678.193,1	2.706.941,9	20,0%
11.1	Одржавање конференције	596.400,0	229.560,1	366.839,9	38,5%

Шифра	Назив	План	Реализовано до 31.3.	Преостало за реализацију	Степен реализације
11.2	Накнаде	2.758.735,0	448.633,0	2.310.102,0	16,3%
11.3	Остало	30.000,0	0,0	30.000,0	0,0%
12	Остали одливи	564.000,0	330.750,0	233.250,0	58,6%
12.1	Пројекти преостали за плаћање из претходних година	60.000,0	50.000,0	10.000,0	83,3%
12.2	Чланарине и претплате	454.000,0	280.750,0	173.250,0	61,8%
12.3	Остало (непредвиђени одливи)	50.000,0	0,0	50.000,0	0,0%
13	Финансијски трошкови	8.853.963,0	3.678.143,9	5.175.819,1	41,5%
13.1	Берзанске услуге (Брокер, ЦРХОВ,...)	36.000,0	8.084,2	27.915,8	22,5%
13.2	Камате	0,0	0,0	0,0	
13.3	Трошкови код банака	200.000,0	9.869,9	190.130,1	4,9%
13.4	Негативне курсне разлике	50.000,0	0,0	50.000,0	0,0%
13.5	Порез на капиталну добит	0,0	0,0	0,0	
13.6	ПДВ	7.487.963,0	3.650.446,0	3.837.517,0	48,8%
13.7	Порез на имовину	250.000,0	0,0	250.000,0	0,0%
13.8	Порез на добит	500.000,0	0,0	500.000,0	0,0%
13.9	Остали порези и давања	180.000,0	17.828,0	162.172,0	9,9%
13.10	Казне	0,0	0,0	0,0	
13.11	Доцње у плаћању	50.000,0	0,0	50.000,0	0,0%
13.12	Остало	100.000,0	0,0	100.000,0	0,0%
14	Резерва	2.000.000,0	0,0	2.000.000,0	0,0%

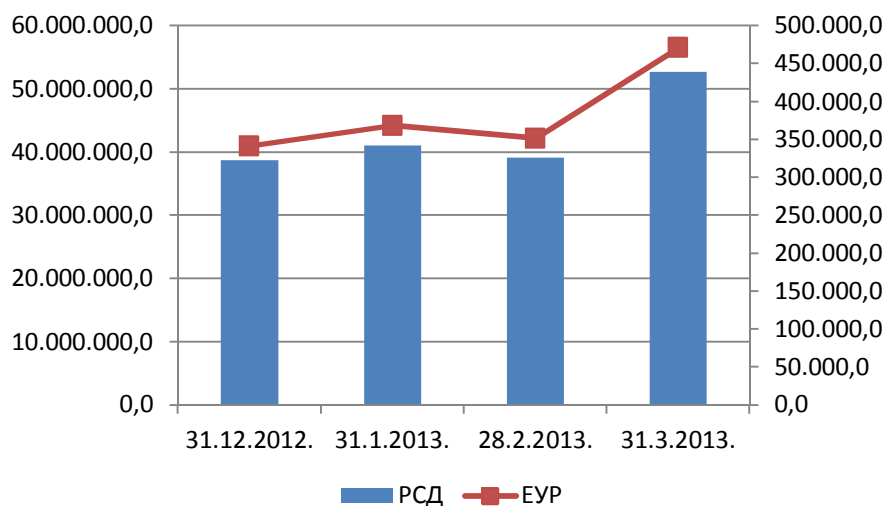
Преглед финансијских средстава

У наставку документа је дато стање финансијских средстава, орочења и ХоВ на дан 31.3.2013, паралелно са 31.12.2013.године.

Датум	31.12.2012		31.3.2013.	
Средњи курс евра	113,7183		111,9575	
Валута	РСД	ЕУР	РСД	ЕУР
Средства у РСД	РСД	Прерачунато у ЕУР	РСД	Прерачунато у ЕУР
Текућа средства у РСД	16.306.052,5	143.389,9	24.326.215,6	217.280,8
Орочена средства у РСД	8.000.000,00	70.349,3	14.000.000,00	125.047,5
Укупно	24.306.052,5	213.739,2	38.326.215,6	342.328,3
Средства у ЕУР	Прерачунато у РСД	ЕУР	Прерачунато у РСД	ЕУР
Текућа средства у ЕУР	397.323,8	3.493,9	506.698,4	4.525,8
Орочена средства у ЕУР	14.101.069,2	124.000,00	13.882.730,0	124.000,0
Укупно	14.498.393,0	127.494,0	14.389.428,4	128.525,8
Укупно без ХоВ	38.804.445,5	341.233,1	52.715.644,0	470.854,1

Номинална вредност ХоВ-обвезница старе девизне штедње које су уписане код ЦРХОВ-а је 41.751,00 ЕУР са доспећем 2014 и 2016.године.

Кретање новчаних средстава (без хартија од вредности) како у динарима тако и у еврима на месечном нивоу у току првог квартала 2013. године је дато на графикону који следи.

Купци

Што се тиче купаца код њих 37 је евидентиран текући промет (авансне уплате за регистрацију домена у току првог квартала 2013. године у укупном износу од 31.461.099,35 динара.

Пет највећих купаца (Овлашћених регистара) у укупном промету купаца за први квартал 2013. године учествује са 67,3%.

Десет највећих купаца (Овлашћених регистара) у укупном промету купаца за први квартал 2013. године учествује са 82,9%.

*

* *

У Београду,
24. априла, 2013. године

в.д. директора
Александар Поповић